

Oikaisuvaatimus Pyöreisen tuulivoimahankkeen käynnistämissopimuksesta/HJ

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 258
387/11.00.03/2025

Kaupunginhallitus on 18.8.2025 §:ssä 197 päättänyt kaavoituksen käynnistämissopimuksen käsittelystä sekä kaavan vireilletulosta Viitasaaren kaupungin lounaisosassa, Kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle (Pyöreisen tuulivoimahanke). HJ on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut kaupungin kirjaamoon 12.9.2025 klo 11:33.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisten viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen, että asianosainen itse eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 18.8.2025 on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.8.2025, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö liittyy valittajan vaatimukseen kumota kaupunginhallituksen päätös 18.8.2025 § 197 kohta 2 kokonaisuudessaan sekä hylättävä kaavoituksen käynnistämissopimus Elements Suomi Oy:n kanssa. Valittajan toissijainen vaatimus on, että asia on palautettava uudelleen valmisteltavaksi. Valittajan mukaan ennen uutta päätöksentekoa kaupungin on edellytettävä, että hankkeesta ja sen yhteisvaikutuksista ympäröivien tuulivoimahankkeiden kanssa teetetään kattavat, riippumattomat ja ajantasaiset selvitykset, mukaan lukien ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) mukainen arviointimenettely.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) lainvastainen sivuuttaminen ja yhteisvaikutusten huomioitta jättäminen

Tuulivoimalahanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely), mikäli yksittäisten tuulivoimaloiden lukumäärä on vähintään 10 kappaletta, tai hankkeen kokonaisteho on vähintään 45 MW. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi yksittäistapauksessa päättää, että YVA-menettelyä on sovellettava pienempään

tuulivoimahankkeeseen tai sen muutokseen, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on antanut päätöksensä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Pyöreisen tuulivoimahankkeessa, jonka hanketoimijana toimii Elements Suomi Oy. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksen laatimista varten ELY-keskukselle.

Keski-Suomen ELY-keskus on lisäksi pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Metsähallitus ja Viitasaaren kaupunki. Lisäksi ennen päätöksen tekoa hankkeesta on pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Lausunnoissa korostetaan erityisesti hankkeiden yhteisvaikutuksia ja niiden arviointia. Lausuntojen mukaan yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä on tutkittava, melu- ja välkevaikutuksia tarkasteltava huomioiden kaikki lähellä olevat tuulivoimahankkeet, vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön selvitettävä, sekä maisemaan ja asutukseen vaikuttavia tekijöitä arvioitava huolellisesti. Lisäksi lausunnoissa esitetään, että prosessin on oltava kokonaisuudessaan avoin ja läpinäkyvä, jossa osallisilla on vuorovaikutusmahdollisuus.

ELY-keskus vastaa vastineissaan, että yhteisvaikutusten tarkempi arvioiminen ei vaadi YVA-menettelyä. Muun muassa arkeologinen selvitys ja tarkempi vaikutusten arviointi tehdään kaavoituksen yhteydessä erillisselvityksenä, mikä ei ole sidoksissa YVA-menettelyyn. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että melun- ja välkkeen osalta asuin- ja loma-asutuksiin ei kohdistu ohjearvoja ylittäviä yhteisvaikutuksia, joiden tarkempi arvioiminen ei myöskään vaadi YVA-menettelyä. Alustavan näkymäalueanalyysin perusteella suurin osa näkymistä kohdistuu samoille alueille, kuin viereisten hankkeiden näkymäalueet. Ja avoin vuorovaikutuksen menettely toteutuu kaavoitusprosessin aikana samoin periaattein, kuin YVA-menettelyssä.

Näiden perusteluiden pohjalta ELY-keskus on päättänyt, että Elements Suomi Oy:n Pyöreisen tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksenteko puutteellisten tietojen varassa

Viitasaaren kaupunki on toimittanut hankeyhtiölle kaupunginhallituksen 24.10.2022 § 208 ohjeet tuulivoimahankkeiden ennakkoesittelyille tuulivoimakaavoituksen käynnistämisen mahdollisuuksien arvioimiseksi. Viitasaaren kaupungin ohjeet varmistavat, että kaikilla toimijoilla on käytettävissä yhdenmukaiset tiedot hankesuunnittelun aikana ja toimintatapa on ennakkoon määriteltä. Hankekehittäjä ei edellytä kunnan tai muun viranomaisen lupaa. Hanketoimijat tutkivat oma-aloitteisesti potentiaalisia tuulivoima-alueita eripuolilla Suomea ja laativat maanvuokrasopimuksia maanomistajien kanssa pääsääntöisesti ennen kuin kaavoitusaloitetta on jätetty kunnille käsittelyyn.

Tuulivoimapuistohanke tuodaan yleensä kuntiin esiteltäväksi viimeistään siinä vaiheessa, kun perustietojen pohjalta hankealue on hanketoimijan tulkinnan mukaisesti soveltuva tuulivoimatuotantoon, alueelta on saatu maanvuokrasopimuksia ja yleiskaavoitus olisi tarpeen käynnistää kunnan päätöksellä.

Pyöreisen tuulivoimahankkeen hanketoimija Elements Suomi Oy on tehnyt perusteellista taustaselvitystyötä Viitasaaren kaupungin antamien ohjeiden mukaan ja esitellyt hankesuunnitelmiaan ensin kaupungin viranomaisille ja tämän jälkeen päättäjille kaupunginhallituksen kokouksessa 18.8.2025 § 197. Viranomaiset ja päättäjät ovat saaneet luettavaksi esiselvitysmateriaalin, jossa on kartoitettu muun muassa lähialueiden tuulivoimapuistot, linnuston ja eläimistön tilanne, metsätyypit ja kasvillisuus, luonnonsuojelualueet ja -kohteet, alustavia melu- ja välkemallinnuksia, maisemavaikutusten arviointia ja maakuntakaavan suhdetta suunnittelualueeseen sekä hankkeen taloudellisia vaikutuksia.

Tämän lisäksi YVA-tarveharkintapäätöstä varten on tehty laaja, 69-sivuinen asiakirja, jossa käsitellään kaavoituksen nykytilannetta, maisemaa, muinaisjäännöksiä ja kulttuuriympäristöä, maa- ja kallioperää, pintavesiä, pohjavesiä, luonnonympäristöä, melua ja välkettä, ilmanlaatua ja ilmastoa, liikennettä ja ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia sekä vaikutuksia elinkeinoihin ja palveluihin. Lisäksi on arvoitu yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ja YVA-menettelyn tarvetta sekä annettu lista kaavoituksen yhteydessä tehtävistä selvityksistä.

Näiden perusteella voidaan todeta, että hankkeen taustatietojen kokoamiseksi on tehty perusteellista ja täsmällistä selvitystyötä. Kaavoituksessa vaadittavia laajempia selvityksiä ei ole syytä käynnistää, ennen kuin kaavoitusaloite on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 22 § kohdan 28 mukaan kaupunginhallitus päättää kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta (AKL 36 §, 51 §). Lisäksi kohdan 29 mukaan kaavoitukseen liittyvien sopimusten tekemisestä.

Ristiriita ylempitasoisen maankäytön suunnittelun kanssa

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on osa maakunnallista suunnittelujärjestelmää, jonka tavoitteena on toimintaympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia jatkuvasti seuraava prosessi. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 muun muassa muutetaan tai täydennetään kokonaisuutta seudullisesti merkittävän tuulivoiman osalta. Keski-Suomen vuonna 2021 hyväksytyssä maakuntastrategiassa on asetettu tavoitteeksi, että Keski-Suomi on hiilineutraali maakunta vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on kunnianhimoinen ja sen saavuttamiseen tarvitaan laajaa sidosryhmäyhteistyötä ja laaja-alaisia toimia. Tuulivoiman osalta maakuntakaavan 2040 tavoitteena on osoittaa maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat alueet.

Pyöreisen tuulivoimahankkeen suunniteltu alue ei ole osoitettu maakuntakaavassa tuulivoimapotentialiseksi alueeksi. Tuulivoimaa voidaan kuitenkin sijoittaa myös sellaisille alueille, joita ei ole maakuntakaavassa osoitettu tv-merkinnällä. Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaava ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteutumisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Näin ollen Viitasaaren kaupungin alueella voidaan edistää tuulivoimarakentamista myös tv-alueen ulkopuolella oleville alueille, mikäli se ei ole ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja merkintöjen kanssa ja alue täyttää tuulivoiman tekniset ja ympäristölliset edellytykset. Tuulivoimahanke tukee lisäksi valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä Suomen ilmasto- ja energiapolitiittisia tavoitteita uusiutuvan energian lisäämiseksi.

Maiseman pilaantuminen ja virkistysarvojen menetys

Ympäristöministeriön julkaisussa *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (2024)* käsitellään laajasti tuulivoimarakentamisen maisemavaikutuksia, kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Lisäksi julkaisussa tarkastellaan maisemavaikutusten suunnittelussa tarvittavien maisemaselvitysten laatimista sekä vaikutusten arvioinnin ja havainnollistamisen menetelmiä.

Tuulivoimarakentaminen on lisääntynyt viime vuosina voimakkaasti ja yksittäisten voimaloiden koko on kasvanut merkittävästi. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia maisemaan erityisesti niiden suuren koon vuoksi. Tuulivoimarakentamista koskeva tietämys on kuitenkin lisääntynyt ja arviointimenettelyt ovat kehittyneet tuulivoimarakentamisen edetessä. Ympäristöministeriö on päivittänyt vuonna 2024, alun perin vuonna 2016, julkaistun ohjeen *Maisemavaikutusten arviointia tuulivoimarakentamisessa* haitallisia vaikutuksia, joita lievennetään perusteellisilla tutkimuksilla jo hyvissä ajoin hankkeen alussa. Tuulivoima-alueen toteutuessa maisemavaikutuksia aiheuttaa tuulivoimaloista, sähkönsiirtoon liittyvistä rakenteista sekä uusista tai parannettavista tieyhteyksistä. Tuulivoimaloiden laaja-alaisimmat ympäristövaikutukset ovat visuaalisia.

Tyypillisesti tuulivoimahankkeessa ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia maisemarakenteeseen. Tuulivoima-alueen toteuttaminen ei yleensä edellytä merkittävää maastonmuotoilua, jolloin vaikutukset kallio- ja maaperään, vesisuhteisiin, kasvillisuuteen jne. jäävät monesti suhteellisen vähäisiksi. Tuulivoima-alue voi sijoittua alueelle, joka ei seudun maisematekijöihin (luonnonolot ja kulttuurihistoria) perustuen ole aktiivista ihmisen toimintojen aluetta. Tässä mielessä tuulivoima-alue muuttaa maiseman logiikkaa. Toisaalta tuulivoima-alue on käytön aikana luonteeltaan suhteellisen passiivinen ja monesti alueen aiempi toiminta voi rakentamisvaiheen jälkeen jatkua tai alueen luonne osittain palautua.

Tuulivoimarakentamisen vaikutukset maiseman luonteeseen riippuvat tarkastelualueen maisemakokonaisuuden nykyisestä luonteesta, maiseman eri osakokonaisuuksien suhteesta toisiinsa (kullakin osa-alueella maisemassa määräävät ominaisuudet ja osa-alueiden muodostamat kokonaisuudet) ja tuulivoimarakenteiden hallitsevuudesta eriluonteisissa maisematiloissa. Tyypillisesti alueella, joka on voimakkaasti ihmisen toimintojen muokkaamaa, tuulivoimarakentamisen aiheuttama alueen luonteen muutos on vähäisempi kuin alueella, joilla ihmisen toimintoja ei juurikaan tai lainkaan ole. Tuulivoimarakentaminen voi myös muuttaa alueen ajallista luonnetta, tai pienipiirteisellä alueella poiketa maiseman ja/tai rakennetun ympäristön mittakaavasta.

Tuulivoimarakentamisen vaikutukset maiseman laatuun liittyvät maiseman luonteeseen. Maisemien laatu liittyy myös yksilöiden ja yhteisöjen kokemiin laatutekijöihin. Koskemattomalle luonnonalueelle tai pienipiirteiseen, perinteiseen maaseudun kulttuuriympäristöön sijoituessaan tuulivoimalat saattavat heikentää ympäristökokonaisuuden yhtenäisyyttä. Ympäristön

laatu muuttuu ihmisen vaikutuksen lisääntyessä, ajallisen yhtenäisyyden heikentyessä tai pienipiirteisen rakennetun ympäristön kohokohtien menettäessä maamerkin asemansa. Toisaalta nykyaikaisia, suurimittakaavaisia teollisia elementtejä sisältävälle alueelle sijoituessaan voimalat voivat sulautua osaksi nykyistä ympäristöä, tai ehkä jopa korostaa sen luonnetta ja asemaa maisemassa. Ympäristön laatu ei tämän tyyppisessä tilanteessa merkittävästi muutu. Maaseutu ympäristön avoimiin peltoaukeisiin saattaa liittyä maisemakuvallisia arvoja, joita suurimittakaavainen tuulivoimarakentaminen voi heikentää.

Visuaaliset vaikutukset kohdentuvat alueille, joilta avautuu avoimia näkymäakseleita kohti tuulivoima-alueita. Tällaisia alueita ovat vesi-, peltokenttä- tai muut alueet, joilla maastonmuodot, puusto, rakennukset tai rakenteet eivät katkaise näkymiä.

Maa-alueelle sijoittuvia laajoja tuulivoima-alueita ei ole yleensä mahdollista nähdä kokonaisuutena yhdestä, maan tasossa sijaitsevasta katselupisteestä. Tämä johtuu näkymiä rajaavista tai katkaisevista elementeistä ja voimaloiden välisistä etäisyyksistä. Metsäisillä tai rakennetuilla alueilla laajastakin tuulivoima-alueesta saattaa yksittäisillä näkymäakseleilla erottua vain muutamia voimaloita puuston tai rakennusten katkaistessa näkymät kohti muita voimaloita. Laajoilla avoimilla peltoalueilla, puuttomien tunturien lakialueilla ja avoimilla vesialueilla ei ole näkymiä rajaavia elementtejä, joten laajatkin tuulivoima-alueet voivat hahmottua kokonaisuutena. Yleistäen voidaan todeta, että mitä lähempänä katselupisteestä on näkymiä rajaavia elementtejä, sitä tehokkaammin näkymät kohti tuulivoimaloita peittyvät. Noin 1,4 kilometrin etäisyydellä katselupisteestä sijaitseva 300 metriä korkea tuulivoimala kattaa pystysuunnassa vastaavan osuuden näkökentästä kuin katselupisteestä noin 100 metrin etäisyydellä sijaitseva 22 metriä korkea puu tai noin 200 metrin etäisyydellä sijaitseva 40 metriä korkea voimajohtopylväs.

Uhat suojelualueille ja luonnon monimuotoisuudelle

Ylä-Keitelelen SAC/SPA (FI0900119) ja Kylkisaarten – Raakkipuron metsä – Pohjoiskallion SAC (FI0900091) Natura-alueet sijaitsevat kaukana hankealueesta eikä niihin arvioida kohdistuvan hankkeesta vaikutuksia. Hakovuori-Koljatin SAC (FI0900120) alue sijaitsee noin 1,6 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Alueen suojeluperusteena on liito-orava.

Tuulivoimalahankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia alueelle tai sen suojeluperusteisiin, mutta liito-oravien kulkuyhteydet arvioidaan osana alueella tehtäviä luontoselvityksiä. Hankealueelle sijoittuvat yksityiset luonnonsuojelualueet eivät sijoitu lähelle suunniteltuja rakennuspaikkoja, eikä niiden luontotyyppeihin tai lajeihin siten kohdistu heikentäviä vaikutuksia. Luonnonsuojelualueisiin jätetään suojaetäisyydet rakentamisen aikana, eikä teitä tai voimalinjoja rakenneta suojelualueiden tuntumaan. Suojelualueisiin kohdistuvat vaikutukset minimoidaan hankesuunnittelulla, eikä suojelualueisiin arvioida kohdistuvan vaikutuksia. Hankealueen eläinlajit ja kasvillisuus selvitetään ennen rakentamisen aloittamista, osana kaavoitusprosessia.

Vaikutukset linnustoon ja lepakoihin

Tuulivoimaloista syntyy linnustovaikutuksia sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Rakentamisen aikana merkittävimmät vaikutukset syntyvät elinympäristöjen muutoksista ja niiden laadun heikkenemisestä sekä rakentamisen aiheuttamista häiriötekijöistä, kuten melusta ja

lisääntyvästä liikenteestä. Rakentamisen aikaiset häiriötekijät ovat pääosin lyhytaikaisia ja ohimeneviä, mutta elinympäristöjen muutokset jäävät pysyviksi ainakin tuulivoimaloiden toiminnan ajaksi. Toiminnan aikana tuulivoimaloista syntyy häiriötä lähiympäristöön lähinnä lapojen pyörimisen aiheuttamasta melusta, välkkeestä ja liikkeestä, mitkä ulottuvat laajemmalle alueelle kuin rakentamisen elinympäristömuutokset. Tämä saattaa vaikuttaa osaan pesimälinnustosta häiritsevästi, mutta kulttuurivaikutteisten (taajamat, asutus) alueiden linnustoon häiritsevä vaikutus ei ole yhtä merkittävä.

Tuulivoimapuistojen muuttolinnustoon kohdistuvien vaikutusten keskeisessä osassa on tietämys tarkasteltavan alueen kautta muuttavasta lajistosta, yksilömäärästä sekä lentokorkeuksista ja - reiteistä alueella. Hanke sijoittuu kurjen syksyisen päämuuttoreitin reunalle. Koska voimalamäärä on vähäinen ja hanke sijoittuu kurjen syksyisen päämuuttoreitin itäiseen reunaan, voidaan arvioida muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset vähäisiksi. Vaikutuksia ei arvioida myöskään kohdistuvan tärkeisiin lintualueisiin suuren etäisyyden vuoksi. Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen linnusto selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien selvitysten yhteydessä. Kaavaprosessin yhteydessä tehdään selvitykset alueen pesimälinnustosta, muuttolinnustosta, pöllöistä, metsäkanalinnuista sekä päiväpetolinnuista.

Hankealueelta ei ole tässä vaiheessa saatavilla kirjattuja havaintoja lepakoista. Kuitenkin alueen luontotyyppien ja niiden ekologisen tilan karkean tarkastelun perusteella direktiivilajeille sopivia elinympäristökuvioita esiintyy hankealueella niukasti ja niiden keskinäinen kytkeytyneisyys vaikuttaa jo nykytilassa heikolta. Direktiivilajien elinvoimaisten lisääntymis- ja levähdysalueiden sijaitseminen rakennettavien alueiden ulkopuolella on mahdollista, mutta suunnitellun toiminnan aiheuttama vaikutus niihin on välillinen. Hankkeesta ei siten arvioida aiheutuvan kyseisten lajien suojelutasoon liittyviä vaikutuksia.

Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen eläimistö selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien luontoselvitysten yhteydessä, jolloin rakentamista ei aloiteta ilman alueen eläimistön nykytilan sekä luontodirektiivin liitteen II ja IV mukaisten lajien, suurpetojen ja muiden suojeltavien lajien tarkempaa selvittämistä.

Melu- ja välkevaikutukset ja niiden terveystaitat

Pyöreisen tuulivoimahankkeen meluvaikutuksien arviointia varten on laadittu melumallinnus helmi-maaliskuussa 2025. Mallinnus on toteutettu ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 *Tuulivoimaloiden melun mallintaminen* mukaisesti. Meluvaikutuksia on arvioitu lähimmiltä melulle altistuvilta vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen tarkastuspisteiltä. Mallinnuksessa melupäästöjen arvoina käytettiin tuulivoimaloiden valmistajan ilmoittamalla maksimiäänitehotasolla 106,9 dB(A) + varmuusarvo 2 db(A). Mallinnuksessa on käytetty voimalamallia Nordex 175. Ilmoitettuun melupäästön lukuarvoon on lisätty 2 dB/(A) mallinnuksen epävarmuuden vähentämiseksi. Näin määriteltynä selvityksessä käytetty lähtömelutaso on ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukainen melupäästön tunnusarvo. Tuulivoimaloiden mitat skaalattiin vastaamaan hankkeen tuulivoimaloiden maksimittoja.

Tuulivoimaloiden mallinnustulosten perusteella keskiäänitasot tarkastelupisteissä jäävät mallinnustilanteessa valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 ohjearvon alapuolelle. Asetuksen mukainen ulkomelutaso L_{Aeq} päivällä (klo 7-22) asuin ja -lomarakennukselle on 45 dB ja yöllä /klo 22-07)

40 dB. Yhteisvaikutukset muiden alueelle suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa eivät aiheuta ohjearvojen ylityksiä.

Välkevaikutuksia arviointia varten laadittiin välkemallinnus helmimaaliskuussa 2025. Mallinnus suoritettiin todellista tilannetta mallintavana ns, real-case-tilanteena, jossa otettiin huomioon alueen auringonpaisteisuus ja tuulisuusolot. Mallinnuksessa käytettiin voimalamallia Nordex N175. Mallinnuksessa ei ole huomioitu puuston suojaavaa vaikutusta. Laskennan tuloksena saatiin tieto siitä, kuinka monta tuntia vuodessa tarkastelukohteet ovat välkevaikutuksen alaisena. Tuulivoimaloiden välkevaikutuksille ei ole Suomessa määritelty ohjearvoja, mutta tuloksia verrattiin Ruotsissa käytettävään ohjearvoon, joka on 8 h/a. Välkemallinnuksen mukaan yksi asuinrakennus sijaitsee alueella, jonne välkettä muodostuu vuosittain 8 h tai enemmän. Yhteisvaikutukset muiden alueelle suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa eivät aiheuta ohjearvojen ylityksiä.

Kiinteistöjen arvon aleneminen

FCG Finnish Consultin Group Oy sekä Taloustutkimus ovat toteuttanut tutkimuksen vuosien 2013-2021 välisenä aikana, jossa on tutkittu tuulivoiman vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin. Tutkimuksessa on tarkasteltu kahdeksalla eri tuulivoimahankkeita käsittävällä paikkakunnalla tehtyjä kiinteistökauppoja, joissa tehtiin yhteensä yli 1000 asuinkiinteistökauppaa. Tutkimuspaikkakuntia ovat Haapajärvi, Jokioinen, Kalajoki, Karvia, Närpiö, Perho, Raahe ja Simo. Kaupoista hieman alle puolet tehtiin asemakaava-alueella ja hieman yli puolet asemakaava-alueen ulkopuolella. Tutkimusaineistona on ollut ajanjakson 2013-2021 väliseltä ajanjaksolta kaikki kiinteistökaupat (pl. sukulaiskaupat ja lahjat) edellä mainituista kahdeksasta kunnasta noin 10 kilometrin etäisyydellä tuulipuistoista. Tutkimuksessa on kerätty tietoa asuinkiinteistökauppojen ohella myös lomakiinteistökaupoista ja metsätalouskiinteistökaupoista.

Tutkimustuloksissa on päästy selkeään tutkimustulokseen, jossa todetaan, että tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013-2021. Tutkimuksessa myös todetaan, että kun tarkastellaan tuulivoiman vaikutuksia asuntojen ja asuinkiinteistöjen hintoihin, on syytä huomioida asuntojen yleinen hintakehitys. Ainoastaan yli 100 000 asukkaan kaupungeissa vanhojen omakotitalojen hinnat ovat nousseet 2010-luvulla. Keskimäärin koko maassa vanhojen omakotitalojen hinnat ovat laskeneet yli 5 % vuodesta 2010 vuoteen 2020. Yleisestikin asuinkiinteistöjen hinnat määräytyvät muun muassa asunnon iän, asunnon ja tontin pinta-alan sekä sijainnin ja muiden ominaisuuksien mukaan.

Vaikutukset paikallisiin elinoloihin ja viihtyvyyteen

Suunnitellun tuulivoimapuiston vaikutukset lähiympäristön asutukseen, viihtyvyyteen, elinoloihin ja virkistyskäyttöön ovat kokonaisuutena vähäisiä. Vaikutukset koostuvat rakentamisvaiheessa liikenne- ja meluvaikutuksista sekä maankäytön muutoksesta hankealueella. Toiminnan aikaiset vaikutukset koostuvat maisemavaikutuksista sekä melu- ja välkevaikutuksista. Tehdyn melumallinnuksen perusteella melutasot eivät ylitä valtioneuvoston asettamia ohjearvoja hankealueen läheisyydessä olevien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Välkemallinnuksen perusteella välkettä voi vuodessa aiheutua noin 8 tuntia yhden hankealueen länsipuolella sijaitsevan asuinrakennuksen kohdalle Katajakankaalla. Vuositasolla välke on kuitenkin vähäistä. Maisemavaikutukset voivat heikentää asuinviihtyvyyttä, mutta vaikutukset ovat kokijasta riippuvaisia.

Näkemäalueanalyysin mukaan maisemavaikutusten kuitenkin arvioidaan jäävän hyvin pieniksi lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Useimmille lähimmille asuin- ja lomarakennuksille voimalat eivät näy lainkaan tai niistä näkyy vain hyvin pieni osa.

Tuulivoimapuisto ei estä alueella liikkumista eikä virkistyskäyttöä. Tuulivoimapuisto muuttaa kuitenkin alueen metsäistä ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä voimaloiden ääni, varjostus ja näkyminen voidaan kokea virkistyskäyttöä häiritsevänä.

Loppupäätelmä

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty juridisia tai muita perusteita, joiden perusteella kaupunginhallituksen kohdan 2 päätös tulisi kumota ja kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos hylätä.

Kaavoituksen käynnistämissopimuksen arviointi virheellisille oletuksille ja vaillinaisille selvityksille ei ole tässä vaiheessa perusteltua, sillä kyseisessä hankkeessa ei ole vielä esitetty varsinaisessa kaavoitusprosessissa julkaistavia asiakirjoja. Tällä hetkellä kaupungille on jätetty vasta kaavoitusaloite ja kaupungin ja hanketoimijan välillä on laadittu kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos. Nämä ovat osa hankkeen esiselvitysvaihetta, jotka mahdollistavat kaavoituksen käynnistämisen.

Kaupunginhallituksen päätös 18.8.2025 §197 ei ole lopullinen lupapäätös, vaan osa kaavoitusprosessin alkuvaihetta, jossa päätettiin käynnistää tuulivoimahankkeen valmistelu ja kaavoitus. Päätöksen luonne huomioon ottaen sen ei tulekaan sisältää yksityiskohtaisia kaavaratkaisuja tai lopullisia ratkaisuja hankkeen toteuttamisesta.

Päätöksen tueksi kaupunginhallitukselle on toimitettu laaja tausta-aineisto, joka sisältää muun muassa hankkeen lähtötiedot, alustavat selvitykset ja vaikutusarviot, suunnittelun lähtökohdat, puolustusvoimien lausunto jne. Päätöksentekijöillä on siten ollut käytössään riittävä tieto hankkeen tavoitteista, mahdollisista vaikutuksista ja jatkosuunnittelun edellytyksistä.

Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista eikä lain edellyttämää tehdä yksityiskohtaista vaikutusten arviointia tai ratkaista kaavoituksen lopputulosta. Nämä seikat arvioidaan myöhemmässä kaavoitusvaiheissa. Näin ollen kaupunginhallituksen päätöstä ei voida pitää lainvastaisena, vaan se perustuu päätöksenteon kannalta riittävään tietopohjaan ja vastaa sisältönsä ja tarkkuutensa osalta päätöksen luonnetta ja vaihetta.

Viitasaaren kaupungin 1.6.2025 voimaan tulleen hallintosäännön §:n 22 mukaan kaupunginhallitus päättää kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta.

Kaupunginhallitus ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä kaavoitusaloitteen päätöksessä ei ole todettu laillisuuvirheitä.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Oheismateriaali:

- Oikaisuvaatimus 12.9.2025

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi, rakennusarkkitehti Riina Pietarila,

040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi

Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja: Kaupungihallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituin perustein.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus
Toimenpiteet	Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijä